

XVII CONGRESO NACIONAL DE NUMISMÁTICA

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

PROGRAMA

XOVES, 12 DE SETEMBRO

De 9:00 a 14:00 e de 16:00 a 21:00 h

Mañá

9:00 Recepción e entrega de acreditacións e bolsa

9:30 Discurso de benvida

10:00 Conferencia inaugural. “As coleccións numismáticas no Museo de Pontevedra e o legado Blanco Cicerón”

Erea Castro Alfonso, Museo de Pontevedra

10:45 Mesa redonda: “A Numismática nos plans formativos universitarios”

Rui Manuel Sobral Centeno, Universidade do Porto

Alicia Arévalo González, Universidade de Cádiz

Fátima Martín Escudero, Universidade Complutense de Madrid

Joaquín Barrio Martín, Universidade Autónoma de Madrid

Modera: Juan Manuel Monterroso Montero, Universidade de Santiago de Compostela

12:00 Pausa para o café

12:30 Comunicacóns

SALA A

- David Martínez Chico, Universidade de València: “A formulación xurídica da numismática na lexislación universitaria española”
- Teresa Campos López, Universidade do País Vasco (UPV/EHU): “Que posibilidades ten a numismática árabe? Para que levala á aula? Tendendo pontes entre a numismática, a narrativa histórica e a súa aplicación didáctica”
- Juan Cayón Herrero, avogado, comerciante e perito xudicial en numismática: “Incidencia da definición de numismática na normativa de prevención de branqueo de capitais e financiamento do terrorismo e na do patrimonio histórico español”
- Ana Pérez Varela, Universidade de Santiago de Compostela: “Circulación de imaxes e obras conmemorativas: as medallas dos anos santos na pratería compostelá”
- Salvador Omil Pereira, Escola Naval Militar de Marín: “Medallas e condecoracións concedidas á Escola Naval Militar: Traxectoria e legado”
- Ernesto Vázquez Rey e Erea Castro Alfonso, Museo de Pontevedra: “As medallas conmemorativas nas bienais de arte de Pontevedra”
- Javier Gimeno Pascual, Federación Internacional da Medalla de Arte: “Nostalgia do imperio na Barcelona ilustrada? O testemuño da medalla”

XVII CONGRESO NACIONAL DE NUMISMÁTICA

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

SALA B

- Alejandro Peña Carbonell e Juan Francisco Oniefa Veneros, Dédalo: “Desenvolvendo e implementando a ontoloxía numismática de Dédalo”
- Manuel Gozalbes Fernández de Palencia, Museo de Prehistoria de València: “Os retos de catálogo monedaiberica.org: mantemento e ampliacións”
- Ruth Pliego Vázquez, Universidade de Sevilla: “A moeda visigoda: documentación dixital no marco de monedaiberica.org (MIB)”
- Ruth Pliego Vázquez, María Alcaide Ramírez, Blanca Gómez-Tubío e Javier Moreno Soto, Universidade de Sevilla: “O tesouro de Tomares (Sevilla): estado da investigación e novas propostas de estudo”
- Miguel Sánchez Signes, Concello de Lliria (València): “Numismática medieval no proxecto monedaiberica.org. Os catálogos dixitais ‘Reino de Valencia’ e ‘Reino de Mallorca’”
- Carlos Andrade Pernas, Fondo de Numismática Luís Pinto García/CECHAP: “Cuñar coñecemento: o Fondo de Numismática Luís Pinto García (Vila Viçosa, Portugal)”

Tarde

16:00 Mesa redonda: “A numismática en museos, arqueoloxía e restauración”

Paloma Otero Morán, Museo Arqueolóxico Nacional

Aurelia Balseiro García, Museo Provincial de Lugo

Roberto Pena Puentes, Xunta de Galicia

Carmen Lorenzo Rivera, Escola Superior de Conservación e Restauración de Bens Culturais de Galicia

Modera: Raúl Sánchez Rincón, Museo de Arqueoloxía de Araba

17:10 Pausa para o café

17:30 Comunicacóns

SALA A

- Aurelia Balseiro García, Museo Provincial de Lugo: “Numismática nos museos: investigación, divulgación e museografía”
- Rafael Company i Mateo, Museo Valenciano da Ilustración e a Modernidade: “Moedas e medallas para explicar historia contemporánea. Un proxecto museístico de carácter non expositivo”
- Ángel Arcay Barral, Museo das Mariñas, Betanzos: “A colección numismática do Museo das Mariñas”
- Magdalena Roselló Pons e Santiago Padriño Fernández, Museo de Historia da Cidade de Palma: “A colección numismática de Lluís Ferbal i Campos do Museo de Historia da Cidade de Palma”
- Rocío Fernández-Tresguerres García, Patrimonio Nacional: “O Monetario do Palacio Real de Madrid”

SALA B

XVII CONGRESO NACIONAL DE NUMISMÁTICA

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

- Santiago Olcina Lagos, Universidade de Alacant, Instituto Universitario de Investigación en Arqueoloxía e Patrimonio Histórico: “Moedas, medallas e outros obxectos de antigüidade: coleccionismo e xestión numismática na provincia de Alacant no século XIX (1844-1894)”
- Bárbara Martín Gómez, Servizo de Conservación, Restauración e Estudos Científicos do Patrimonio Arqueolóxico (SECYR) da Universidade Autónoma de Madrid (UAM): “Restauración e análise para a conservación, posta en valor e coñecemento dun tesourinho doado ao Museo da Casa da Moeda”
- Joaquín Barrio Martín, Servizo de Conservación, Restauración e Estudos Científicos do Patrimonio Arqueolóxico (SECYR) da Universidade Autónoma de Madrid (UAM): “Técnicas arqueométricas innovadoras para a análise, estudo e conservación de moedas”
- Francisco del Peso Rosado, Universidade Autónoma de Madrid: “Moedas de base cobre da vila romana de Matabuey (Nava de la Asunción, Segovia): restauración, conservación e análise numismática”
- Rubén Santiago López López, Sala Normal, Universidade da Coruña: “Ante a Inminencia”

19:15 Inauguración da exposición *Ricardo Blanco Cicerón: do coleccionismo ao museo*

20:00 Brinde de benvida a cargo de Turismo Rías Baixas, coa actuación musical de Xisco Feijóo

XVII CONGRESO NACIONAL DE NUMISMÁTICA

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

VENRES, 13 DE SETEMBRO

De 9:00 a 14:00 e de 16:00 a 21:00 h

Mañá

09:30 Mesa redonda: “Proxectos de investigación na numismática: presente e futuro. Últimas tendencias”

Manuel Gozalbes Fernández, Museo de Prehistoria de València

Bartolomeu Mora Serrano, Universidade de Málaga

Ruth Pliego Vázquez, Universidade de Sevilla

Fernando López Sánchez, Universidade Complutense de Madrid

Moderador: Albert Estrada-Rius, membro da Xunta Directiva da SIAEN e conservador xefe do Gabinete Numismático de Cataluña, Museo Nacional de Arte de Cataluña

11:00 Pausa para o café

11:30 Comunicacions

SALA A

- María de la Luz Triñanes Dieste, Universidade Complutense de Madrid: “A fundación de Cartago segundo as series monetarias de Tiro”
- Bartolomé Mora Serrano e Francisco Melero García, Universidade de Málaga/Museo de Cártama: “A primeira emisión de moedas de Malaka nas escavacións arqueolóxicas do *oppidum* de Cártama (Málaga)”
- Santiago Padrino Fernández, investigador independente: “A ceca ebusitana na colección Luis Ferbal i Campo: tipos, variantes e novidades”
- José Ortiz García, Universidade de Córdoba: “A ceca de Epura (Montoro-Córdoba): a expedición de moeda ibero-romana nunha *civitas foederatae* de Hispania con Roma”
- Helena Gozalbes García, Universidade de León: “A moeda provincial da Hispania Citerior: novidades teórico-metodolóxicas”
- Alberto Aguilera Hernández, Institución Fernando o Católico. Centro de Estudos Borxanos: “Recepción e redefinición da propaganda monetaria estatal nas cecas hispanas: o caso da emisión romana do 22/23 d. C.”

SALA B

- Pablo Núñez Meneses, Universidade de Santiago de Compostela: “A moeda sueva de Gallaecia. Evolución cara ás Latina Mvnita”
- Rubén-Lot García Lerga e Álvaro Rodríguez Peinado, investigador independente/Universidade Complutense de Madrid: “Achado dun tremís falso de época en contexto arqueolóxico no xacemento Sector 4. Zona II (Pantoja, Toledo)”
- Fátima Martín Escudero, Universidade Complutense de Madrid: “Feluses e precintos como fontes para a comprensión do proceso de conquista, arabización e islamización de al-Ándalus (séculos VIII-IX d. C.): o caso de Écixa/Istiḡya”.
- Daniel Rodríguez Palomo, proxecto de Investigación i+D+i: “Numismática e Arqueoloxía na *kura* islámica de Mérida”

XVII CONGRESO NACIONAL DE NUMISMÁTICA

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

- Rubén-Lot García Lerga e Virgilio Martínez Enamorado, investigador independente/Universidade de Málaga: "Estudo sobre unha pequena colección de moeda andalusí procedente da provincia de Valencia"
- Ricard Sánchez Arroyos, Círculo Filatélico e Numismático de Barcelona/Sociedade Catalá de Estudos Numismáticos (Instituto de Estudos Cataláns): "Círculo Filatélico e Numismático de Barcelona. Cen anos da súa existencia: 1924-2024"

Tarde

16:00 Mesa redonda: "As interrelacións entre museos, universidades, fundacións e outras entidades. Dinámicas de traballo e obxectivos en común"

Rafael Fera Pérez, Museo Casa da Moeda

Ana Vico Belmonte, Universidade Rey Juan Carlos

María de Inclán Sánchez, Banco de España

Simeón García Nieto, Asociación Numismática Española

Alberto Canto García, Universidade Autónoma de Madrid

Modera: Pablo Rueda Rodríguez-Vila, licenciado en Dereito, investigador e colaborador do Museo de Pontevedra

17:10 Pausa para o café

17:30 Comunicacóns

SALA A

- Iván Iniesta López, Hospital Los Madroños: "Medicina e numismática en Grecia e Roma"
- Luis Amela Valverde, Grupo CEIPAC-Universidade de Barcelona: "A serie RRC 472 de L.PAPIVS CELSVS IIIVIR"
- Patricia Labrador Ballester e Agustín Martínez Peláez, Universidade Rey Juan Carlos: "A importancia dos estudos interdisciplinares na numismática romana altoimperial: integración de enfoques iconográficos, históricos e numismáticos"
- Adrián Gordón Zan, Universidade de Zaragoza: "Victoriae Augustorum. Análise cuantitativa da representación militar nas cuñaxes imperiais do século III d. C."
- Fernando López Sánchez, Universidade Complutense de Madrid: "As silicuas africanas a nome de Honorio: unha nova visión sobre a súa cronoloxía de produción e circulación"

SALA B

- Elías Salgado Arcas, Universidade Complutense de Madrid: "Unha princesa polaca en Castela: novos datos sobre unha cuñaxe conxugal única de Afonso VII"
- Francisco Javier García Montes, Asociación Numismática Española: "A entalla de cuños na Castela alfonsí (1277-1284)"
- Alberto J. Canto García, Antonio Roma Valdés e Wioleta Jablosnka: "O achado de moeda medieval de Riaño (León)"

XVII CONGRESO NACIONAL DE NUMISMÁTICA

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

- Eduardo Fuentes Ganzo, Junta de Castela e León: “A moeda de prata en Castela e León na primeira metade do século xv: De Riaño a Arias Gonzalo (1400-1440)”
- Urbano López Ruiz, Rafael Jiménez-Camino Álvarez e Darío Bernal-Casasola, investigador independente/Concello de Alxeciras/Universidade de Cádiz: “De lulia Traducta a al-Bunayya (Alxeciras). A moeda como testemuño da evolución urbana dunha cidade”

19:30 Visita guiada por Pontevedra

XVII CONGRESO NACIONAL DE NUMISMÁTICA

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

SÁBADO, 14 DE SETEMBRO

De 9:30 a 14:30 h

Mañá

09:30 Comunicacións

SALA A

- Álvaro Escalonilla Collado, Universidade Complutense de Madrid: “A propósito do tesouro áureo de Hicetas e Pirro en Morgantina ”
- Alicia Arévalo González, Universidade de Cádiz: “Os ambientes de uso da moeda na cidade de Gadir/Gades durante a Antigüidade”
- Francisco Jesús Suárez de Hoyo, investigador independente: “O tesouríño de Alagón (Zaragoza). Revisión e novas propostas”
- Pablo Cerdá Insa, Universidade de València: “O conxunto monetario de Osorno II (Palencia)”
- Carles Martí García, Centro de Estudos de Arqueoloxía e Historia de Mataró: “Análise preliminar das moedas do xacemento de Can Modolell (Cabrera de Mar, El Maresme, Barcelona)”
- Marta Campo Díaz e Alejandro G. Sinner, Sociedade Iberoamericana de Estudos Numismáticos/Universidade de Victoria: “Depósitos rituais con moedas en ambientes domésticos: nova ofrenda achada no xacemento de Ca l’Arnau-Can Mateu (Cabrera de Mar)”
- Maria Inmaculada Teixell Navarro e Judit Ciurana i Prast, Generalitat de Catalunya/Eos Arqueología: “Téseras nun espazo de almacenamento de Tarraco ou como os achados numismáticos poden reafirmar hipóteses”

SALA B

- Maria Clua Mercadal, Gabinete Numismático de Cataluña-Museo Nacional de Arte de Cataluña: “Pequena moeda, gran cuestión. Os diñeiros aragoneses da Guerra de Sucesión en Cataluña”
- Mikel Legorburu Arzamendi, Aranzadi Zientzia Elkartea-Sociedade de Ciencias Aranzadi: “As moedas de Arriaundi (Larunbe, Navarra)”
- Santiago Manuel Medina Gil, investigador independente: “O marabedí de Canarias”
- Eduardo Almenara Rosales, Gabinete Numismático de Canarias: “A moeda de Canarias”
- Pablo Rueda Rodríguez-Vila, investigador independente: “O reselado da Casa da Moeda da Coruña de 1637”
- Ana Isabel Bello Platas, Universidade de Santiago de Compostela: “As moedas de Xuvia na colección numismática do Museo Provincial de Lugo”

10:00 Obradoiros para público infantil

10:45 Pausa para o café

11:15 Comunicacións

XVII CONGRESO NACIONAL DE NUMISMÁTICA

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

SALA A

- Alice Ferreira Baeta, UNIARQ-Centro de Arqueoloxía da Universidade de Lisboa: “Situación dos achados monetarios hispano-romanos en Portugal”.
- Ana Rita García Cobeña, Universidade de Cádiz: “O uso da moeda desde a época púnica ata a Antigüidade Tardía na cidade de Carteia (San Roque, Cádiz) a través do rexistro arqueolóxico. Unha investigación en desenvolvemento”
- Macarena Bustamante-Álvarez, Carmen D. Jódar Hódar, Ángel Rodríguez Aguilera, Julia Rodríguez Aguilera e Isabel Ruiz Guzmán, Universidade de Granada: “Os achados monetarios do complexo arqueolóxico de Los Mondragones (Granada)”
- Òscar Caldés, Xavier Sicart e Damià Griñó, Instituto Catalán de Arqueoloxía Clásica: “O Balneario d'en Porcar : Un contexto monetario de época tardoantiga en Tortosa (Tarragona)”
- Xavier Sicart, Òscar Caldés e Iñaki Moreno, Instituto Catalán de Arqueoloxía Clásica: “As moedas da escavación do lateral da C-31 (Badalona, Barcelona). Un exemplo da circulación altoimperial de Baetulo ”
- Noé Conejo Delgado, Universidade Carlos III: “O uso funerario de moedas na contorna de Complutum (Alcalá de Henares, Madrid): Unha aproximación”

SALA B

- José Antonio Almonacid Clavería, Asociación Numismática Española: “Tres moedas de Filipe V acuñadas en Cuenca e internacionalizadas”
- Raúl Sánchez Rincón e Javier Fernández Bordegarai, Museo de Arqueoloxía de Araba: “Un taller de falsificación de moeda ao amparo dos muros do castelo de Portilla (Zambrana, Araba). Tras os rastros do traballo dun falsario”
- Juan Manuel Gómez Calatrava, Sociedade Numismática de México: “Entre a escaseza e o caos. A insurxencia ante a falsificación de moeda durante a guerra de independencia en México”
- Diana Patricia Ruiz Portilla, investigadora independente: “La Bailarina: tecnoloxía para a cuñaxe de moeda fraccionaria, Antiga Casa de Moeda de México”
- Enrique J. Alcorta e María Ofelia Carnero Vázquez, Museo Provincial de Lugo: “Monetiformes: esas pezas esquecidas. A colección do Museo Provincial de Lugo”
- Miguel Ángel Sánchez del Río, investigador independente: “As fichas-bono e a súa función finalista e dignificante para os pobres da Galicia de entre séculos. A Cociña Económica de Santiago de Compostela”
- Ricard Sánchez Arroyos, Círculo Filatélico e Numismático de Barcelona/Sociedade Catalá de Estudos Numismáticos (Instituto de Estudos Cataláns): “As fichas emitidas durante o século xx en España polos vendedores por xunto de froitas e hortalizas para o control dos seus envases retornables”

13:15 Conferencia de peche: “A numismática como obxecto patrimonial”

Antonio Roma Valdés, fiscal, investigador e coordinador científico do congreso

14:15 Clausura e entrega de diplomas

XVII CONGRESSO NACIONAL DE **NUMISMÁTICA**

NUMISMÁTICA, QUE E PARA QUE?

12, 13 e 14 de setembro de 2024

Tarde

16:30 Visita ao Museo